

Setkání s novináři k novele zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (23. 7. 2024)

1. Asistovaná reprodukce

- Úprava výše náhrady za prokazatelně vynaložené výdaje spojené s darováním zárodečných buněk.
- Povinnost pro poskytovatele zdravotních služeb (centra asistované reprodukce), aby úhrada účelně, hospodárně prokazatelných výdajů spojených s darováním zárodečných buněk, včetně jiných srovnatelných výhod spojených s darováním zárodečných buněk, nepřesáhla za jedno darování částku uvedenou v novém prováděcím právním předpise.
- Omezení počtu darování zárodečných buněk u dárkyně vajíček na šest odběrů za celý život.

2. Genetické vyšetření

- Upřesnění terminologie pro zvýšení jistoty poskytovatelů zdravotních služeb provádějících tato laboratorní vyšetření, že i v případech určení otcovství, kdy se provádí vyšetření, založena na principu zjišťování polymorfismu DNA u vyšetřovaných jedinců, kdy se srovnává profil DNA dítěte s profilem DNA domnělého otce, nejsou genetickým vyšetřením a není u tohoto vyšetření třeba poskytovat klinické vyšetření lékařem v oboru lékařská genetika nebo klinická genetika.
- Nové upřesnění významu novorozeneckého laboratorního screeningu jako součásti preventivní péče, kterou garantuje stát. Navrhovaná úprava zákona upřesňuje aplikační praxi MZd v oblasti uveřejňování seznamu onemocnění vyhledávaných v rámci novorozeneckého lab. screeningu.
- Návrhem novely zákona dojde k jednoznačné specifikaci toho, že vyšetření dárkyně vajíček a dárce spermií je považováno za genetické vyšetření.

3. Posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání, ke sportu, posuzování zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání, programy podpory zdraví

Posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání

- **Současná praxe:** Před přijetím uchazeče ke studiu na střední škole se vyžaduje posouzení zdravotní způsobilosti ke studiu, a to i u oborů, které nemají zdravotní kontraindikaci → posudek je vždy kladný.
- **Návrh změny:** pokud není stanoveno zdravotní omezení, není povinnost provádět posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání; bude možné sloučit posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání a k praktické přípravě, s výjimkou pro praxe, v rámci, které může být žák přiřazen k rizikové práci nebo k tzv. profesnímu riziku. **Cílem je** snížení administrativní zátěže praktických lékařů pro děti a dorost, finanční úspora rodičů za výpisy ze zdravotnické dokumentace

Posuzování zdravotní způsobilosti ke sportu

- **Současná praxe:** neprofesionální sportovci, kteří např. chodí 1x týdně do oddílu, s tím musí mít každoročně posudek o zdravotní způsobilosti.
- **Návrh změny:** Provádění posuzování zdravotní způsobilosti pouze u „sportovních profesionálů“, u nichž je posouzení zdravotní způsobilosti nezbytné. Cílem je snížení administrativní zátěže lékařů.

Programy podpory zdraví – podpora zdraví na pracovišti

- Nový koncept prolínající ochranu před pracovními a civilizačními riziky. Př. může být řidič z povolání, který má zejména sedavou práci na směny, častěji trpí kardiovaskulárními nemocemi, má zvýšené riziko infarktu a obezity. Navrženy jsou programy podpory zdraví, jejichž záměrem je zaměstnance motivovat k preventivním prohlídkám, péče o své zdraví.
- Programy podpory zdraví se zaměřují na minimalizaci výskytu a rozvoje negativních dopadů pracovního zatížení, podpory prevence a celkovou podporu zdraví a rozvoj zdravotní gramotnosti a odpovědnosti zaměstnanců za vlastní zdraví.
- Mandát pro zaměstnavatele k větší a efektivnější motivaci zaměstnanců k využívání stávajících nástrojů prevence (např. screeningové programy, preventivní prohlídky).
- **Benefity pro zaměstnance:** vyšší délka dožití ve zdraví, péče o zdraví, včasný záchyt preventabilních onemocnění, možné včasné odhazení negativních dopadů na zdraví, rozvoj zdravotní gramotnosti
- **Benefity pro zaměstnavatele:** systematické zmírňování a minimalizace pracovního prostředí na zdraví, dlouhotrvající práceschopnost zaměstnanců a snížení nemocnosti u zaměstnanců, což se promítne ve snížení nákladů plynoucích z pracovní neschopnosti, atraktivnost pracovního prostředí, daňová uznatelnost nákladů na programy (zastropovaná částka);

Posuzování zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání

- **Současná praxe:** Je vždy nutné zajistit vstupní lékařskou prohlídku. Povinnost se dotýká cca 1,8 miliónu zaměstnanců

Setkání s novináři k novele zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (23. 7. 2024)

- **Nová právní úprava:** dobrovolné provádění pracovnělékařských prohlídek u těch prací, jež jsou zařazeny v kategorii první a jejíž součástí není činnost, jež by upravovala zdravotní způsobilost podle prováděcího právního předpisu, nebo jiného právního předpisu. Zaměstnavatel i uchazeč provedení vstupní lékařské prohlídky mohou vyžadovat. Cílem je snížení administrativní, finanční i časové zátěže na straně zaměstnavatelů i na straně posuzujících poskytovatelů.

4. Lékařské ozáření, klinické audity

- V oblasti lékařského ozáření a klinických auditů jde převážně o technickou novelu zákona, která vychází z transpozice evropské směrnice.
- Úprava frekvence požadovaných klinických auditů; současný požadavek provádění interního klinického auditu nejméně jedenkrát za rok a externího klinického auditu nejméně jedenkrát za 5 let by se měl uplatnit jenom pro nejrizikovější oblasti lékařského ozáření. Nová úprava snižuje administrativní zátěž.

5. Ochranné léčení

- Nově poskytovatel zdravotních služeb ambulantní péče soudu hlásí každou absenci osoby s nařízenou ambulantní ochrannou léčbou, pokud se tato osoba řádně a s odůvodněním neomluvila, či toto neučinil její zákonný zástupce nebo opatrovník (jednoznačné hlášení po první neomluvené absenci).
- Je nezbytné specifikovat důvod ochranného léčení, vyplývající ze zdravotního stavu osoby s nařízeným ochranným léčením. Je nutné nastavit systém, který bude zaměřen na hodnocení těchto rizik.
- Doplnění dalších kom. prostředků, které poskytovatel zajišťující ochranné léčení mimo výkon trestu odnětí svobody formou lůžkové péče může výjimečně pacientovi zakázat: elektronická komunikace.
- Zpřesnění ustanovení upravující problematiku eskorty Policií ČR pacienta k soudu, která je nařizována a zajišťována soudem, nikoliv poskytovatelem.
- Úprava ustanovení o podání informace pacientovi o předpokládané době léčení a možnostech změny formy zdravotní péče při příjmu.

6. Vymezení protialkoholní a protitoxikomanické záchytné služby

- Dojde k bližší specifikaci poskytování zdravotních služeb záchytné stanice s ohledem na současnou aplikační praxi, neboť současná právní úprava nejednoznačně definuje vymezení protialkoholní a protitoxikomanické záchytné služby a zcela nspecifikuje rozsah její činnosti. Konkrétně dojde k upřesnění pobytu a tedy podmínek, za kterých je možné umístit osobu na záchytné stanice, konkrétně, že osoba je povinna strpět součinnost Policie ČR, Vojenské policie a Vězeňské služby, při jejím pobytu na záchytné stanici; že není vyžadován souhlas s pobytem umístěné osoby na záchytné stanici a upřesnění činností zdravotnických pracovníků na záchytné službě.

7. Přestupky

- Z důvodu úpravy nové povinnosti pro poskytovatele zdravotních služeb bylo potřebné nastavit i problematiku přestupků souvisejících s náhradou účelně (prokazatelně) vynaložených výdajů v souvislosti s darováním zárodečných buněk, pokud by danou povinnost poskytovatelé zdravotních služeb porušili. Výše pokuty přestupku je stanovena na částku 500 000 Kč.

8. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

- Současná praxe – osoby podnikající v epidemiologicky významných činnostech (kadeřnictví, masáže, pedikúra atp.) musí žádat krajské hygienické stanice o schválení provozního řádu.
- **Návrh – více než 150 tisíc OSVČ v oblasti epidemiologicky významných činností a 10 tisíc v ubytovacích službách nemusí žádat o schválení provozního řádu KHS**
- Ochrana veřejného zdraví bude i nadále zajištěna; KHS provedou kontrolu provozního řádu a dodržování hygienických postupů v rámci výkonu hygienického dozoru

Doprovodné novely právních předpisů

Novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, Novela zákona č. 324/2016 Sb., o biocidních přípravcích a účinných látkách, Novela zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), Novela zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), Novela zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., provozování rozhlasového a televizního vysílání.